

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

Articulus II. A quo fieri debeat tranlatio aliorum Prælatorum, Episcopis
inferiorum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](#)

2037.

Quæres, quis concedere possit, ut Monachus Laicus, vel secularis Clericus, in solis minoribus constitutus, creetur Episcopus? & quod solus Papa per cap. *mira-*
mur, 6 i. *dijst*. Barbosa cit. *nu.* 9. hinc etiam Episcoporum causas majores solus Papa cognoscit; Barbosa cit. *n.* 10. *ex Trid. Jeff.* 24. *de reform.* c. 5. solus Papa Episcopos è gradu dignitatis dejicit, *c. quamvis*, & *c. dudum*. 3. q. 5. deponit, & restituit, *c. ideo*, 2. q. 6. & *gloss. in c. quoad trans-*
lationem, de offic. Legati, V. reservata, Barb. cit. *nu.* 11. Episcoporum renuntiaciones admittit Papa, *gloss. in Clem. 1. de Re-*
nuntiat. V. Manibus Barb. cit. nu. 12. ab Episcoporum potestate solus Papa eximit; Barb. *de offic. & potest. Episcop. p. 3. allegat.* 1. n. 13. *ex glossa in cit. c. Frater*, 16. q. 1. & *in c. inferior, de majoritat. & obed. V.* *exemptum, & in c. quod translatione, de Legat. V. Reservata, & in c. 1. de privileg.* in 6. Inter graviores quoque causas numeratur, definire authenticè controversias Fidei, *c. quoties*. 24. q. 1. c. *Majores, de Baptism.* Concilium generale convocare, *c. 1. & 2. dijst.* 17. absolvere à casibus reservatis, etiam jis dispensare &c. de his *V. gloss. in cap. translationem, de offic. Legat. V. Reservata, & in c. 1. de translat. Episc.* *V. pertineat; & in c. sicut, de excessibus Prælator. V. pertinere.* In causis igitur majoribus, & arduis, nihil possunt Archi-Episcopi, aut his inferiores; quia illa examini, & decisioni solius Papæ reservantur, ut dicitur *c. 1. h. t.*

Not. autem, datam responsonem in *num. 2036.* procedere. 1. de Episcopis consecratis. 2. de electis, & confirmatis, licet nondum consecratis, *c. Inter corporalia, h. tit.* ubi advertendum, cum *cit. loco* dicitur: spirituale matrimonium inter Episcopum, & ejus Ecclesiam, non humana potestate, sed potius divina, posse dissolvi, non intelligi, quod sit insolubile *ex institutione divina immediet;* sed solum, non aliâ, quam à Christo divinitus data suo in terris Vicario; hoc autem spirituale matrimonium cum Ecclesia contrahitur non tantum ab Episcopo consecrato, sed etiam confirmato, licet nondum consecrato *c. 2. & sicut enim h. t.*

2038.

Ex hoc colliges, Episcopum consecratum, vel etiam solum confirmatum, non posse, propria autoritate, relictâ sua civi-

tate, transfire ad aliam, *cap. 1. h. t.* sic Pirhing. *hic nu. 2. ex c. 1. de Cleric. non resid.* Unde etiam nullus, nisi summus Pontifex, potest admittere, vel confirmare mutationes Episcopaliū Sedium, ac ipsorum Episcoporum, Barb. *hic in c. nu. 3.* Cæterū Episcopus electus (ante confirmationem) sine Superioris licentia potest iuri suo cedere, in manibus eligentium, *c. 2. junct. gloss. V. renuntiavit, de in integr. restitut.* Idem probabiliter dicitur, esto in electionem consenserit, & confirmationem petierit; quia sic necdum habet perfectum matrimonium cum sua Ecclesia; colligitur *ex c. 2. h. t.* sic Parisius *lib. 7. de Resign.* *Benefic. q. 1. num. 7.* *quamvis contrarium doceat gloss. in c. 16. de elect. in 6. V. Renuntiat.* quia semel postulata confirmatione res fit affecta, hoc est, ad Superiorē delata; sed hoc non impedit eam cessionem.

ARTICULUS II.

A quo fieri debeat translatio aliorum Prelatorum, Episcopis inferiorum?

Resp. non exemptos debere transferri 2039. authoritate sui proximi Superioris; colligitur *ex c. Abbas*, 18. q. 2. c. *si quis, cum seq. dijst 7. ibi: si quis ausus fuerit aliquem, qui ad alterum pertinet, in sua Ecclesia ordinare, cum non habeat consensum illius Episcopi, à quo recessit Clericus, irritast hujusmodi ordinatio:* exemptos autem, & Sedi Apostolicae immediate subjectos, de speciali licentia Papæ; sic Abbas *in cap. fin. h. t. num. 5.* Quæstio præterea est, an Capitulum, Sede vacante, possit facere translationes Prælatorum, quas facere poterat jure ordinario Episcopus in vivis? affirmativa communis, & probabilius est. Nam Capitulum, Sede vacante, potest omnia, quæ jure ordinariae jurisdictionis potest Episcopus, nisi in casibus expressè prohibitis, per *c. 3. de supplend. neglig. Prælat. in 6.* at facere translationes Abbatum, aut Beneficiatorum ad alias Ecclesiæ est ordinariæ jurisdictionis Episcoporū; nec casus iste est ex prohibitis expressè; ergo.

Contrarium tenet *gloss. c. Cum olim, de Majorit. & obed.* quia Capitulum, Sede vacante, non potest alienare *res Ecclesiæ*, ut

ut dicitur 12. q. 2. c. 24. ergo nec *personas*.
Nam personæ pluris sunt, quam res, ex
cit. 12. q. 1. c. 24. sed argumentum ex ratio-
ne non necessaria, relatè ad consequens
æque ac antecedens, raro bene concludit,
nisi probetur ea ratio, à disponente uni-
versaliter intenta, ut alibi dictum est;
alias jejunitum in vigilijs aliorum Aposto-
lorum extendi etiam deberet ad vigiliam
SS. Philiphi, & Jacobi; & dispositio, pri-
vans jure a syli Ecclesiastici propter crimen
laicæ Majestatis *divinae*; cuius tamen con-
trarium certum est. Quare dato anteced.
N. conseq. quia de rerum alienatione ex-
stat dispositio limitans jurisdictionem Ca-
pituli Sede vacante; non de alienatione
personarum.

2040. Not. autem 1. quod, si Ecclesiarum, à qua,
& ad quam fit translatio, sint sub diversis
Superioribus, requiratur consensus *utri-*
usque, c. admonet 4. de renunt. ibi: uni-
versis personis tui Episcopatus sub districti-
one prohibeas, ne Ecclesias tuæ diæcessis, ad
ordinationem tuam pertinentes, absque
assensu tuo, intrare audeant, aut detine-
re, aut te dimittere inconsulto. Quod-
si quis contra prohibitionem tuam venire
præsumperit, in eum Canonicanam exerce-
as ultionem: & c. fin. de Clericis peregrin.
ubi Honorius III. Episcopo Regin. Te no-
bis, proponente, inquit, didicimus, quod
quidam Praelati Ecclesiarum tuæ jurisdi-
ctionis, in Ecclesiarum sibi commissis, *sine con-*
scientia tua, Clericos de alienis Episcopa-
tibus instituere non verentur: attendent
igitur, id eis nulla ratione licere, (cùm
sit honestati contrarium; & à Sanctorum
Patrum institutionibus alienum) inquisi-
tioni tuæ taliter respondemus, quod tibi
licet eos exinde removere, nisi aliquos ex
dispensatione in eisdem Ecclesiarum duxeris
dimittendos.

Not. 2. Prælatos, Episcopis inferiores,
non contrahere propriè matrimonium
spirituale cum suis Ecclesiarum; alias enim à
solo Papa transferri possent. Et ideo, de
jure communis, non debent deferre annul-
lum; nec ad sui translationem egent spec-
ciali consensu Papæ: possunt tamen, in
sensu latiori, vocari sponsi suarum Ecclesiarum,
si suo collegio, vel Conventui præ-
sent cum ordinaria, vel generali jurisdi-
ctione in suos. Nam per ipsorum mor-

tem Ecclesiarum dicuntur, *viduatae*. Pirhing
hic n. 10. in fine.

Not. 3. Ecclesiam, ante consecratio-
nem sui Episcopi, dici *viduatam* non sim-
pliciter, sed secundum quid, ejus Episcopo
confirmato, sed nondum consecrato; quia tunc iste ne cum potest exercere ea,
quæ sunt ordinis, sed tantum jurisdictionis. gloss. in c. 1. h. tit. V. confirmasse; &
Abbas in c. 2. eod. n. 6. Simili modo *vi-*
duata dicitur Ecclesia, habens Episco-
pum, sed inutilem ad obeunda munia
Spiritualia. Nam paria censentur, *aliquid non esse, & esse, sed inutiliter*, ut habetur
c. 2. h. t. §. Sed neque illud.

ARTICULUS III.

Ad quæ teneatur legitimè translatus?

Quæstio 1. est, an, & quæ liceat illi
transferre à priori Ecclesia ad no-
vam? Respondeat Barbosa in c. 1. h. t. n. 4.
non licere Episcopo translato ad aliam Ec-
clesiam, libros, ornamenta, & argenteriam,
quæ acquisivit ex redditibus prioris Ec-
clesiarum, secum auferre; secus est, de ipsis
fructibus perceptis, & mobilibus non pre-
tiosis. In illis enim alienationem facere
prohibitus est, ex l. 3. h. t. de reb. Ec-
clesie non alien. secus de istis. Qualiter au-
tem secum auferre possit pallium, si quod
prius habuit, vel eo uti in nova Ecclesia?
dicemus à n. 2067.

Quæstio est 2. an Episcopus, translatus,
cogatur solvere debita, in priori Ecclesia
contracta? Resp. non teneri ad ea, quæ
contracta sunt in prioris Ecclesiarum necessi-
tatem, vel utilitatem; colligitur ex c. di-
lecti filij. 17. de foro compet. Hinc, si
Prælatus Ecclesiarum, hujus nomine, vel in
eius causa, accepit mutuum, eo mortuo,
vel deposito (aut translato) conveniri po-
test Successor ejus, licet in rescripto, ad
eiusmodi causam impetrato, sit expres-
sum nomen proprium prioris Prælati, qui
mutuum accepit; sic Pirhing de foro com-
pet. n. 44. & gloss. in cit. c. V. contra.
Nam, ut notat Barbosa. in c. fin. de offic. or-
dinary n. 5. cum alijs, Successor in bene-
ficio tenetur solvere debita sui prædecesso-
ris realia, & contracta ob alimenta, vel
pro utilitate Ecclesiarum; ut dicemus lib. 3.